

21. KOLOKVIUM SLOVENSKÝCH, MORAVSKÝCH A ČESKÝCH BIBLIOGRAFŮ

Krajská knihovna Karola Kmeťka v Nitre

7. – 9. 10. 2018

Kolokvium se uskutečnilo v rámci Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti pod záštitou Sdružení knihoven ČR - Sekce SDRUK pro bibliografii, Slovenské asociace knihoven a ve spolupráci s Krajskou knihovnou Karola Kmeťka a Nitranským samosprávním krajem.

Neděle 7. 10. 2018

Doprovodný program:

Představení Stretnutie s Veľkou Moravou v Starom divadle Karola Spišáka

Prohlídka města (pěší zóna) s průvodcem

Prohlídka hradu – katedrála, kasematy, diecézní muzeum

Pondělí 8. 10. 2018

Zahájení

Kolokvium zahájila Mgr. Monika Lobodášová, ředitelka Krajské knihovny Karola Kmeťka, a přivítala hosty, mj. zástupce primátora Nitry, dr. Vanča.

Odborný program

I. tematický blok: VELKÁ MORAVA – ZEMĚ NAŠICH PŘEDKŮ

Moderovala: Mgr. Monika Lobodášová

1. (Re)lokace Velké Moravy / Mgr. Martina Smolová, Ph.D., Moravská zemská knihovna v Brně

Příspěvek se zaměřuje na umístění Velké Moravy na základě pramenných svědectví.

- 2. Veligrad – hlavní město Velké Moravy /** Mgr. Eva Filípková, Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

Kulturní i duchovní centrum Velkomoravské říše se nacházelo na území dnešního Zlínského kraje. Byl jím Veligrad. Obec Velehrad existuje dodnes. Byla však ona tím hlavním městem Velké Moravy? Pravda se nachází o několik kilometrů dál ve Starém Městě u Uherského Hradiště.

II. tematický blok: ÚSPĚCHY PRVNÍHO SPOLEČNÉHO STÁTU ČECHŮ A SLOVÁKŮ – ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA (1918–1938)

Moderovala: Mgr. Monika Lobodášová

- 3. Obdobie budovania novej Československej republiky (1918–1938) na národnostne zmiešanom území okresu Nové Zámky zachytené v regionálnych dokumentoch /** Mária Feldinszká, Knížnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch

Vytoužená svoboda – politická, hospodářská a společenská situace na území okresu Nové Zámky v období vzniku ČSSR a po něm. Význam železnic. Pozemková reforma, kolonizace – první výsledky. Zvyšování životní úrovně obyvatel. Společné Česko-slovenské podniky, díla. Hospodářská krize – nezaměstnanost. Nový rozmach. Mnichovský diktát 30. 9. 1938.

- 4. Ringhofferové – sláva a pád jedné podnikatelské rodiny /** PhDr. Václava Horčáková, Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.

Příběh německé rodiny podnikatelů a průmyslníků Ringhofferů byl v posledních letech v centru pozornosti českých historiků. Předkládaný příspěvek se zaměřuje na jejich vztah k první republice v letech 1918–1945 na základě výsledků nejnovějších výzkumů a historických dokumentů.

III. tematický blok: ZAPOMENUTÉ OSOBNOSTI SPOLEČNÝCH DĚJINY ČECHŮ, SLOVÁKŮ A MORAVANŮ

Moderovala: PhDr. Blanka Snopková, PhD.

- 5. Známý – neznámý Heřman Landsfeld /** PhDr. Katarína Benciová – Mgr. Daniela Tóthová, Malokarpatská knihovna v Pezinku

Heřman Landsfeld, keramikář z moravských Malenovic, zanícený milovník keramiky. Napomáhal bádání a objevování keramikářského řemesla a podřídil mu celý svůj život. Pustil se i do vykopávek ve starých habánských střediscích, pod nánosy země odkrýval pozůstatky hrncířských pecí a nádobí. Z výzkumné práce vydal několik publikací a sbírek. Cílem prezentace je částečně poodhalit mistrův velmi zajímavý život a práci.

6. Architekt Dušan Samo Jurkovič – básník dřeva a kameňa / Mgr. Elena Matisková, Krajská knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene

Dušan Samo Jurkovič se natrvalo zapsal do české i slovenské historie architektury. Jeho originální díla jsou dodnes ozdobou míst v Čechách, na Moravě i na Slovensku. Za vrchol jeho tvorby se považuje Mohyla generála Milana Rastislava Štefánika na Bradle.

7. Eugen Bárkány a Alexander Duchoně – životné paralely zabudnutých prešovských medzivojnových priekopníkov / Mgr. Andrea Sivaničová, Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove

Předmětem příspěvku je přiblížení osudů a životních paralel dvou významných osobností společných dějiny Čechů, Slováků a Moravanů z Prešova – Eugena Bárkányho a Alexandra Duchoně. Oba se narodili v 80. letech 19. století, oba se aktivně zapojili do kulturního a společenského života meziválečného Československa a oba zanechali výraznou stopu v naší společné historii, jeden jako zakladatel prvního slovenského židovského muzea a druhý jako spoluzakladatel první lidové hvězdárny na Slovensku.

8. Vybrané české osobnosti a ich zástoj pri budovaní kultúrnych inštitúcií na Slovensku v podmienkach novovzniknutej ČSR / Mgr. Dana Chalupková, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Slovensko začleněním se do nového státního útvaru v r. 1918 nastoupilo na cestu změn a reforem ve vícero oblastech, mj. i v oblasti kultury. Ta ve všech svých rovinách a projevech tvořila důležitou oblast společenského života. Zakládala se sdružení, vznikaly instituce a spolky, organizovaly se vzdělávací a osvětové aktivity. Příspěvek se z pohledu slovenského tisku zaměřuje na několik českých osobností, které svojí angažovaností v tomto období výrazně ovlivnili vědu a kulturu na Slovensku.

Doprovodný program:

Prohlídka zámku vč. Knihovny T. G. Masaryka v Topolčiankách, Národní hřebčín
Společenský večer s recepcí v prostorách Krajské knihovny

Úterý 9. 10. 2018

**III. tematický blok – pokračování: ZAPOMENUTÉ OSOBNOSTI SPOLEČNÝCH
DĚJINY****ČECHŮ, SLOVÁKŮ A MORAVANŮ**

Moderovala: Mgr. Eva Svobodová

9. Žili mezi nami / Viola Bieliková, Krajská knihovna Karola Kmeťka v Nitre

Nitra, Zlaté Moravce a Topolčianky – tato města se stala na krátký čas domovem a působištěm známých osobností své doby – Marie Štechové, Karla Čapka, Imricha Forbátha a Márie Wallenfelsové.

IV. tematický blok: ZEMĚDĚLSTVÍ V REGIONECH A LITERATUŘE

Moderovala: Mgr. Eva Svobodová

**10. Osudy sedláků po roce 1948 v našem regionu v díle regionálního badatele Josefa
Němečka / Martina Zlatohlávková, Krajská knihovna v Pardubicích**

Badatel Josef Němeček z Luže na Chrudimsku mapuje osudy sedláků na Pardubicku a Chrudimsku po roce 1948. Příspěvek je věnován jeho tvorbě a nejzajímavějším osudům.

**11. Od Československej poľnohospodárskej bibliografie k Agrobibliografii /
Ing. PhDr. Dagmar Bugárová, Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre si i přes ne vždy příznivé podmínky zachovává kontinuitu bibliografického zpracování slovacikální zemědělské literatury. Pokusy o systematickou bibliografickou činnost zaměřenou na slovenské zemědělství začaly rokem 1950, prvním ročníkem *Prehľadu poľnohospodárskej a lesníckej literatúry*. V 50. letech

pokračovaly bibliografickým časopisem *Přehled československé zemědělské a lesnické literatury*, na kterém knihovna částečně participovala. V roce 1967 převzalo její bibliografické odd. přípravu slovenské části *Československej poľnohospodárskej bibliografie* a spolupráci ukončil až rozpad Československa. V nových podmínkách a měnícím se světě s dominancí informačních technologií bibliografická práce pokračuje a výsledkem je databáze Agrobibliografia. Při jejím zpracování se prolíná slovacikální literatura z oblasti zemědělství s publikacemi zaměstnanců Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitře. Od výlučně bibliografické databáze se posouvá k plnotextové. Z téměř 120 000 záznamů, které databáze obsahuje, má 10 000 linků na plný text a podíl plnotextových dokumentů narůstá.

12. Pěstitelsko-chovatelské zajímavosti z Podkrušnohoří / Gerda LORENZOVÁ, Krajská knihovna Karlovy Vary, ČR

I podhůří Krušných hor může poskytnout zajímavé produkty rostlinné výroby a výsledky chovatelství domácích zvířat.

Omluvena pro nemoc, příspěvek bude uveřejněn ve sborníku.

V. tematický blok: PARTNERSTVÍ SLOVENSKÝCH A ČESKÝCH KNIHOVEN

Moderovala: Mgr. Eva Svobodová

13. 1919 – vznik univerzit v novém státě a spolupráce jejich knihoven v Bratislavě a Brně / doc. PhDr. Jaromír Kubíček, CSc., Moravská zemská knihovna v Brně

Vznik samostatného československého státu umožnilo zřízení nových univerzit – Komenského v Bratislavě a Masarykovy v Brně. Stát pro ně založil knihovny a jmenoval ředitele. Na jejich spolupráci spočíval rozvoj a staly se z nich moderní vědecké knihovny.

14. Kratučké objatia – príbeh martinsko-jičínskej literárnej spolupráce / Ing. Ivana Poláková, Žilinská univerzita v Žiline

Spolupráce mezi Turčianskou knižnicou v Martině a Knihovnou Václava Čtvrťka v Jičíně se datuje od roku 2003, kdy na podnět pracovníků Městského úřadu v Martině přijali členové Literárního klubu při TK pozvání literárního klubu v Jičíně na Jičínské poetické jaro. Recipročně navštívili partneři Martinskou poetickou jeseň. V roce 2011 delegace města Jičín

zavítala do Martina v rámci Dní města. Vzájemná spolupráce pokračuje do dnešních dní.

15. Partnerství, které nás obohacují / Mgr. Monika Lobodášová, Krajská knihovna Karola Kmeřka v Nitře

V Krajské knihovně KK v Nitře má partnerství knihoven dlouholetou tradici. Vzájemné obohacení spolupracujících knihoven je nejen přínosem pro činnost knihoven, ale i osobnostní růst jejich pracovníků. Příkladem je spolupráce s českou Krajskou knihovnou Vysočiny v Havlíčkově Brodě.

Závěr

Doc. Kubíček zhodnotil dvoudenní odborný program a ocenil vysokou úroveň příspěvků.

Závěrečné slovo přednesly Mgr. Eva Svobodová, PhDr. Blanka Snopková, PhD. a Mgr. Monika Lobodášová.

Kolokvium v r. 2019 se uskuteční v Čechách, místo bude upřesněno.

Texty příspěvků a prezentace zasílat do **30. listopadu 2018** na adresu zdenka.mikulecka@svkhk.cz

Z kolokvia vyjde v průběhu roku 2019 e-sborník. Prezentace budou zveřejněny na webových stránkách SDRUK ČR: <http://sdruk.mlp.cz/sdruk/odborne-sekce/sekce-pro-bibliografii/clanek/sekce-pro-bibliografii/>

Zaps. Zdeňka Mikulecká, 10/2018